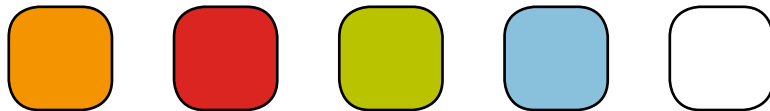

"UE inspirerer unge til å tenke nytt og til å skape verdier"

Foto: UE Oppland

Ungt Entreprenørskap Oppland Årsmelding 2009

Boble UB fra Lillehammer vgs med prisen for beste brosjyre under NM for ungdomsbedrifter i 2009.
(Foto: UE Oppland)

Innhold

UEs programmer	3
Progresjonsmodellen	4
Grunnskole 1. - 7. trinn	4
Ungdomsskole	5
Videregående skole	6 - 7
Cambridge eksamen	8
Høgskole	8
Gründercamp	9
Aktivitetstall	10
Økonomi	11
Styret i UE Oppland	12

Ungt Entreprenørskaps kjerneverdier:

Framtid

- Styrke unge menneskers evne og kompetanse til å mestre framtida - Være en drivkraft for verdiskaping og nyskaping - Gi viktige bidrag til å skape livskraftige lokalsamfunn og global, bærekraftig utvikling.

Samspill

- Lære barn og unge å samarbeide - Være en forutsigbar og langsiktig samarbeidspartner i spennet mellom skole, arbeids- og næringsliv - Skape møteplasser og bygge nettverk; lokalt, nasjonalt og internasjonalt.

Skaperglede

- Gi unge mennesker muligheter til å utvikle kreativitet, skaperglede og tro på seg selv - Motivere unge mennesker til å tenke nytt og til å skape verdier - Benytte «lære ved å gjøre» i sentrum for all aktivitet.

Vårt Lokalsamfunn tar elevene med på en oppdagelsesferd i eget nærmiljø hvor de lærer om samspillet mellom mennesker, næringsliv og offentlige tjenester. Programmet går over fem undervisningsøkter.

Se mulighetene! trener elevenes entreprenørskapskompetanse knyttet til kreativitet, selvinnsikt og beslutningstaking. Programmet går over fem undervisningsøkter.

Jobbskygging gir elevene en unik mulighet til å erfare hva som finnes av yrkes- og utdanningsvalg ved at de gis anledning til å følge en arbeidstaker gjennom en arbeidsdag.

Ungt Entreprenørskap har stor aktivitet med elevbedrifter i ungdomsskolen, ungdomsbedrifter i den videregående skolen og studentbedrifter på høyskole/universitet.

I bedriftsprogrammene lærer elevene og studentene å starte, drive og avvikle en bedrift med utgangspunkt i forretningsideer utviklet av dem selv. Ungdoms- og studentbedriftene må alle ha en mentor fra lokalt arbeids- og næringsliv.

SMART inspirerer elever til skaperglede, handling og samarbeid. Elevene skal løse problemer de ser rundt seg i nærmiljøet, ved hjelp av sine egne erfaringer, kunnskaper og interesser.

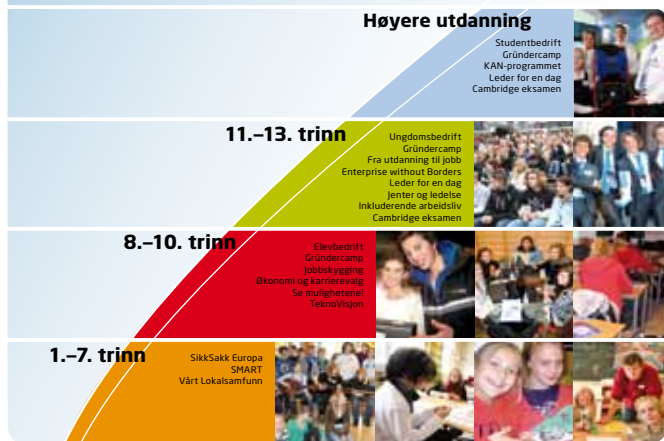
Gründercamp er en treningsleir i kreativitet og nyskaping der elevene får et oppdrag som de skal presentere en løsning på innen et avgrenset tidsrom. Oppdraget er reelt og blir gitt av en oppdragsgiver fra en privat eller offentlig virksomhet. Programmet tilbys elever i ungdomsskolen og videregående skole samt studenter ved høyskole/universitet.

SikkSakk Europa gir elevene en spennende introduksjon til land og ressurser i Europa. Elevene får bedre forståelse for hvordan vi i et samfunn gjør bruk av ressurser og hvordan vårt eget forbruk påvirker samfunnet rundt oss. Programmet går over fire undervisningsøkter.

I tillegg finnes programmene "Fra utdanning til jobb" og Teknovisjon.

PROGRESJONSMODELLEN for Ungt Entreprenørskap

Progresjonsmodellen

Inndelingen av temaer og metodebruk sørger for progresjon i entreprenørskapsopplæringen. Det pedagogiske «rekkerket» består av partnerskap – som er et gjensidig forpliktende samarbeid med skole og bedrift som kan brukes på alle trinn. Ved bruk av Ungt Entreprenørskaps programmer blir elevene bedre rustet til å møte morgendagens arbeids og næringsliv.

Grunnskole 1 - 7 trinn

Vårt Lokalsamfunn er gjennomført for tredje trinn på Fredheim skole på Gjøvik.

“- Svært positivt at elevene gjøres kjent med sitt eget lokalsamfunn og at de spores til å tenke over hva det vil si å starte opp sin egen bedrift” sa Ordfører i Gjøvik kommune Bjørn Idberg da han deltok i gjennomføringen av programmet”

Alle foto: UE Oppland

Elevbedrift

I Ungt Entreprenørskap Opplands strategiplan har bedriftsprogrammene særlig fokus. Ungt Entreprenørskap er i gang med å revitalisere elevbedriftsprogrammet for å møte nye læreplankrav og sikre kvalitet. I Oppland har mange skoler tatt i bruk elevbedrift. Flere av skolene har hatt elevbedriftsmesser i slutten av perioden der bedriftene har fått sjanse til utstilling, salg og konkurranser.

Programmet er gjennomført på 20 ungdomsskoler. Det er registrert 210 elevbedrifter med i alt 870 elever.

Inovus

Ved Inovus i Bodø deltok to elevbedrifter fra Oppland. SmieVerksted EB fra Vågå ungdomsskole og Eventyrprinsessene EB fra Smestad ungdomsskole på Lillehammer. Eventyrprinsessene EB fikk pris for beste stand på Inovus. Det er Kunnskapsparken i Bodø som arrangerer Inovus, og målet er å sette entreprenørskap blant barn og unge på dagsorden.

Alle foto: Jørgen Skaug

Innlandsmessa 2009

Fylkesmessa arrangeres som en felles Innlandsmesse for ungdomsbedrifter i Hedmark og Oppland. Innlandsmessa er først og fremst en arena for salg og utstilling. Ungdomsbedriftene kan også delta i konkurranser der de kan kvalifisere seg til NM. Nærmere 500 elever fra 90 ungdomsbedrifter deltok på Innlandsmessa som ble arrangert på CC-Gjøvik i mars. 46 ungdomsbedrifter fra Oppland viste hva de var gode for i ulike konkurranser. Juryen bestod av utvalgte deltakere fra næringsliv samt offentlige myndigheter, etater og organisasjoner. Innlandsmessa er et åpent arrangement og ble godt besøkt av ungdommer, lærere, næringslivsrepresentanter, politikere og medier. NHO avholdt sitt Årsmøte i forbindelse med Innlandsmessa.

Ungdomsbedrift

På videregående skole er Ungdomsbedrift det sentrale programmet. Ungdomsbedrift er ett av de mest omfattende program Ungt Entreprenørskap tilbyr. Elevene skal i løpet av ett skoleår etablere, drive og avvikle en ungdomsbedrift med lærer som veileder og mentor fra det lokale næringsliv. Ungdomsbedriften registreres via Ungt Entreprenørskap i enhetsregisteret i Brønnøysund. Ungdomsbedrift er styrket gjennom utvikling av flere støtteprogrammer. Støtteprogrammene bidrar til å løfte arbeidet med Ungdomsbedrift. Eksempel på støtteprogram er Enterprise without Borders, Jenter og ledelse, Gutta i fokus, Inkluderende Arbeidsliv og Kick off. I Oppland har vi også gjennomført en Entreprenørskapsdag på 8 av de videregående skolene for å sette fokus på nyskaping og innovasjon i ungdomsbedriftene.

Ungdomsbedrift tilbys alle de videregående skolene i Oppland og ble i 2009 gjennomført på 13 av de 15 videregående skolene. Totalt 80 registrerte ungdomsbedrifter. Antall elever 407.

Foto: UE Oppland

Foto: UE Oppland

Jenter og ledelse

Ungt Entreprenørskap Oppland har økt satsning på jenter og ledelse. 50% av de daglige lederne i dagens ungdomsbedrifter er jenter, og over 50% sitter som styreledere. Ungt Entreprenørskap Oppland, ønsker å inspirere samt motivere disse jentene, slik at de også i fremtiden ønsker å inneha lederroller. Ungt Entreprenørskap i Oppland inviterte derfor jenter som er med i ungdomsbedrift til to to-dagers seminar. Seminaret fant sted på hotell med overnatting. Målet med seminarerne er å få jentene til å bli bevisst sin ledelsesrolle og å skape verdifulle nettverk. 34 deltakere i skoleåret 2008/2009, 32 deltakere i skoleåret 2009/2010.

Gutta i fokus

Ungt Entreprenørskap Oppland ønsker å sette fokus på likestilling gjennom entreprenørskap. Gjennom satsing også på guttene, har vi stimulert flere gutter til å utvikle seg og sine lederegenskaper, samt økt deres interesse for å starte egen bedrift. På første samling av "Gutta i fokus" deltok 19 gutter.

Foto: UE Oppland

Cambridge eksamen

Cambridge eksamen, en frivillig internasjonal eksamen som alle som har ungdomsbedrift i Europa har mulighet å avlegge. Fra Oppland avla 95 elever eksamen våren 2009.

Foto: UE Oppland/UE Oslo

jaX 2009

To av elevene som fikk toppkarakter på årets Cambridge eksamen fikk mulighet å reise til studentkonferansen jaX 2009. jaX (Youth Leaders Exchange), er en konferanse som samlet ungdommer fra hele verden. Alle har hatt ungdomsbedrifter i forrige skoleår. Nesten 30 land deltok samt var det deltakere fra provinsene i Canada. Totalt var det i overkant av 200 deltakere. Målet med konferansen er å få enda mer innsikt i bedriftslivet. 2 elever fra Oppland reiste til Hamilton, Hans Iver Odenrud fra Vinstra vgs og Thea Granli Kleiven fra Lillehammer vgs.

Aktiviteter Høgskole

UE Oppland har i 2009 først og fremst konsentrert arbeidet om å sette i gang entreprenørskapsaktiviteter på Høgskolen i Gjøvik (HiG). Møte med rektor og dekaner har vært gjennomført med tanke på å få innført studentbedriftsprogrammet. I 2009 er det registrert 1 studentbedrift på HiG.

På avdeling for Økonomi og ledelse på HiG ble det arrangert Gründercamp med CC Gjøvik som oppdragsgiver. Herfra ble det plukket ut studenter til å delta på NM i Gründercamp for høyere utdanning. Under NM var NHO samarbeidspartner og oppdragsgiver.

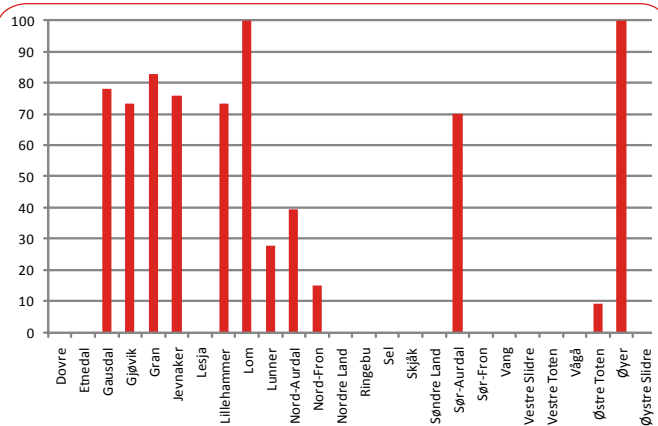
Foto: UE Oppland/UE Sør-Trøndelag/Oppland fylkeskommune

Ungdomsskolen

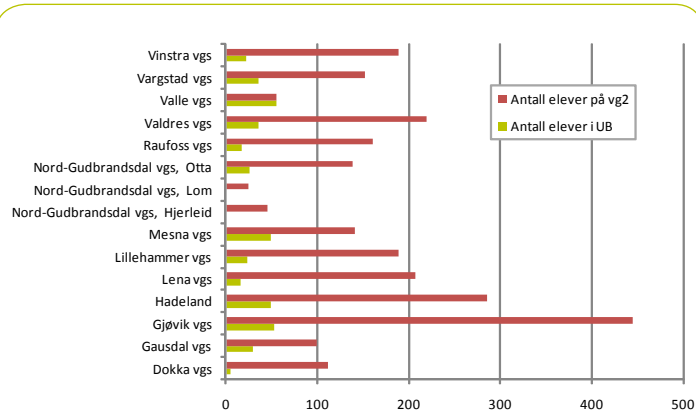
Høsten 2009 gjennomførte Ungt Entreprenørskap en Gründercamp-tur med 15 ungdomsskoler i Oppland. I alt deltok 1017 elever. Elevene jobbet med oppgaver knyttet til fysisk aktivitet, og vinnergruppene ble invitert til finale på Gjøvik. 12 skoler deltok i fylkesfinalen som gikk over to dager. Finaleoppdraget ble utformet i samarbeid med fylkesidrettskonsulenten og juryen lot seg imponere over flinke og kreative ungdomsskoleelever. Gründercamp er også gjennomført på Skreia, Lom og Vågå ungdomsskole med lokale samarbeidspartnere.

Gründercamp – Enova Camp videregående skole

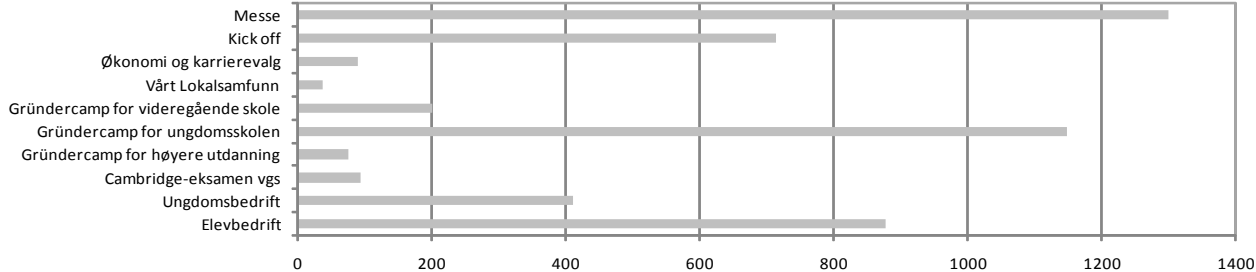
Med Enova som oppdragsgiver ble det avholdt fylkesfinale for realfagselever fra Lillehammer, Gjøvik og Vinstra videregående skole. Totalt 100 elever deltok i oppdraget med å finne smarte energibesparende løsninger. Energirådet Innlandet og Gudbrandsdal Energi deltok i juryarbeidet. En gruppe på fem elever fra IB linja ved Gjøvik videregående skole deltok i den nasjonale finalen i Trondheim. Under NM fikk gruppen fra Oppland en 3. plass av totalt 27 grupper som deltok fra hele landet!

Ungdomsskole: Prosentvis andel av alle elever på 9. trinn i kommunen som driver med elevbedrift.

Videregående skole: Antall elever i ungdomsbedrift ved hvert skolested og antall elever på Vg2.

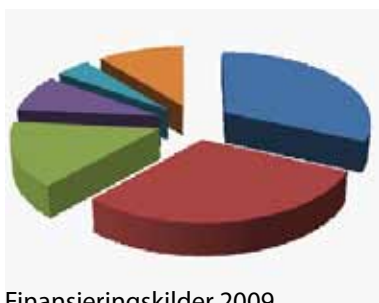

Summert aktivitetsrapport. Figuren viser antall elever som har deltatt på kjerneprogrammene i 2009. Totalt antall elever som har deltatt på et eller flere programmer i regi av UE Oppland i 2009: 6224

Aktivitetstall 2009

Resultatregnskap 2009

Driftsinntekter	
Driftsinntekter	kr 3 158 534
Driftskostnader	
Lønnskostnader	kr 1 650 652
Annen driftskostnad	kr 913 827
Sum driftskostnader	kr 2 564 479
Driftresultat	kr 594 055
Finansinntekter og finanskostnader	
Annen finansinntekt	kr 1 048
Ordinær resultat før skattekostnad	kr 595 103
Årsresultat	kr 595 103
Overføringer og disponeringer	
Overføringer annen egenkapital	kr 595 103

Finansieringskilder 2009

- Oppland Fylkeskommune
- UE sentralt
- Egenfinansiering/sponsormidler
- Fylkesmannens landbruksavdeling 2009
- Innovasjon Norge
- Fylkesmannens landbruksavdeling 2008

Økonomi 2009

Balanse pr. 31. desember

Omløpsmidler	
<i>Fordringer</i>	
Kundefordringer	kr 17 250
Andre fordringer	kr 525 393
Sum fordringer	kr 542 643
Bankinnskudd kontanter og lign.	kr 1 977 840
Sum omløpsmidler	kr 2 520 483
Sum eiendeler	kr 2 520 483
Egenkapital	
<i>Opptjent egenkapital</i>	
Annen egenkapital	kr 2 038 914
Sum opptjent egenkapital	kr 2 038 914
Sum egenkapital	kr 2 038 914
Gjeld	
<i>Kortsiktig gjeld</i>	
Leverandørgjeld	kr 172 850
Skyldige offentlige avgifter	kr 117 778
Annen kortsiktig gjeld	kr 190 941
Sum kortsiktig gjeld	kr 481 569
Sum gjeld	kr 481 569
Sum egenkapital og gjeld	kr 2 520 483

Årsregnskapet er satt opp under forutsetning om fortsatt drift.

Frode Sannum
Styreleder UE Oppland

Ungt Entreprenørskap Oppland

c/o Oppland fylkeskommune
Postboks 988, 2626 Lillehammer
oppland@ue.no
Tlf.: 61289181

Fast ansatte i UE Oppland 2009

Karin Rønning, daglig leder
Morten Strøyer Andersen, høgskole- og grunnskoleansvarlig

Styret i UE Oppland 2009:

Frode Sannum, Oppland fylkeskommune
Bjørn Krekke, Swix Sport
Ingunn Hermansen, NHO Innlandet
Liv Ellen Espnes, Opplæringskontoret for byggfag
May-Britt Wester, Topro AS
Sture Henning Sørli, Polytin AS
Silje Helene Aschehoug, SINTEF Raufoss
Manufacturing AS

Vara:

Solveig Ødegård Wiklund, Ikon AS
Inger Granli, Oppland fylkeskommune

Samarbeidspartnere

